

Åke Edwardson

Een vreemd gezicht

A.W. Bruna Uitgevers

SEPTEMBER

Het was gaan regenen. Simon Morelius draaide aan de knop van de radio. Al vijf minuten geen nieuws van die kant. Het was bijna tien uur en alles was rustig. Greger Bartram stopte voor rood. Twee vrouwen staken de straat over en de ene draaide zich om naar de surveillancewagen en glimlachte. Greger Bartram hief zijn hand op als groet.

“Zevenentwintig en knap”, zei hij. “En zij vindt hetzelfde van mij.”

“Ze lachte naar mij. Niet naar jou”, zei Morelius.

“Ze keek me recht in de ogen”, zei Bartram. “Ze zocht contact met mij.”

Het verkeerslicht sprong op groen en Bartram reed de rotonde van de Korsvägen op.

“En ontdekte dat er niemand thuis was”, zei Morelius.

“Ha, ha.”

“Ze keek je recht in de ogen en ontdekte dat er niemand thuis was. Alleen een smeris van middelbare leeftijd achter het stuur van een surveillancewagen en ...”

Ze hoorden een vrouwenstem op de radio:

“Negen een twintig. Negen een twintig, meld je.” Ergens vandaan een gemompel ten antwoord. De stem van de vrouw kwam terug: “Er ligt iemand voor de supermarkt Focus bij Liseberg, dronken of ziek. Er staat een groepje jongeren.”

Ze hoorden het politiebusje dat de oproep beantwoordde:

“We hebben het gehoord. We zijn op de Prinsgatan en rijden naar Focus.”

Morelius pakte de microfoon: “Hier elf tien. Wij zijn dichterbij, we zitten op de Korsvägen en gaan erheen.”

“Oké, elf tien.”

De surveillancewagen van politiedistrict Lorensberg verliet de rotonde en reed naar het winkelcentrum. Een groepje mensen zat gehurkt op de parkeerplaats. Toen de auto stopte, kwam een van hen naar het portier gerend dat Bartram net had geopend.

“Ik heb gebeld”, zei een meisje van een jaar of vijftien. Ze zwaaide met haar mobiele telefoon alsof die zou gaan rinkelen en bevestigen wat ze net had gezegd. Ze had steil, glanzend haar dat door de regen tegen haar hoofd zat geplakt. Grote verschrikte ogen. Ze rook naar alcohol en tabak. Ze maakte overdreven bewegingen met haar armen. “Ze ligt daar. Maria ligt daar, maar het gaat alweer beter met haar.”

“Ik bel een ambulance”, zei Bartram.

Morelius volgde het meisje naar het groepje jongeren dat een paar meter verderop stond. Ze stonden in een halve cirkel om een meisje dat voorzichtig bezig was overeind te komen. Toen Morelius naderbij kwam, begon ze te wankelen en hij strekte een arm uit en ving haar op. Ze woog niets. Ze leek een tweelingzus van het meisje dat met hen had gesproken, maar haar ogen waren ver weg. Daar is echt niemand thuis, dacht Morelius.

Ze rook naar alcohol, en braaksel. Morelius voelde de troep onder zijn schoenzolen. Hij moest uitkijken dat hij niet uitgleed. Een paar seconden later keek het meisje de politieagent aan, plotseling met een scherpe blik.

“Ik wil naar huis”, zei ze.

“Wat heb je gedronken?” vroeg Morelius.

“Nie... niets”, zei ze. “Alleen een paar pilsjes.”

“Een paar pilsjes, hè?” Morelius keek naar de groep van vijf of zes vrienden. “Wat heeft ze gehad? Het is belangrijk. Als jullie iets weten, zeg het dan nu, en snel een beetje.” Hij was luider gaan spreken en ze zagen er bang uit.

“Wat ze zegt, klopt”, zei een jongen met een gebreide muts en trainingsjack. “Een paar pilsjes ... en een beetje sterke drank.”

“Sterke drank? Wat voor sterke drank? Heeft iemand van jullie de fles?”

De jongeren keken elkaar aan.

“De flés”, zei Morelius.

De jongen met de gebreide muts stak zijn hand onder zijn ruime jack en haalde een fles tevoorschijn. Bartram pakte de fles aan en hield hem tegen het licht van een van de neonreclames.

“Er zit geen etiket op”, zei hij.

“N... nee.”

“Wat is het?” vroeg Bartram op hetzelfde moment dat ze allemaal de sirene van de ambulance aan de andere kant van de Gothia-wolkenkrabber hoorden loeien. “Wat is dit voor rotzooi? Is het zelfgestookt?”

“Ja ... ik geloof het wel”, zei de jongen. “Ik heb het van een vriend gekocht.” De jongen zag eruit alsof hij zou gaan huilen. “Hij zei dat het spul oké was.”

“Het is niet oké”, zei Morelius. Hij voelde het gewicht van het meisje op zijn arm toenemen, ze kon elk moment weer bewusteloos raken. “Waar blijft die vervloekte ambulance?” zei hij en toen remde de ziekenauto twee meter bij hen vandaan en werd er een brancard naar buiten getild.

Ze zaten in de wachtkamer van de Eerste Hulp. Het meisje was naar de behandelkamer gebracht. Na twintig minuten kwam er een arts naar buiten. Morelius zag aan zijn gezicht dat ze leefde.

Een jonge knul liep zenuwachtig door de wachtkamer. Misschien was hij erbij geweest bij Focus. Morelius herkende hem. Hoe had hij hier zo snel kunnen komen?

“Alcohol in een jong lichaam, tja ... dat is geen goede combinatie”, zei de arts.

“Hoe is het met haar?”

“Naar omstandigheden goed, zoals dat heet. Ze moet vannacht wel hier blijven, natuurlijk.”

“Dus de alcohol was ... oké?” vroeg Bartram.

De arts keek hem met een eigenaardige blik aan. “Je bedoelt dat zelfgestookte spul? Is dat ooit oké?”

“Je begrijpt verdomme toch wel wat ik bedoel!?”

De arts keek hem aan.

“Je hoeft je niet zo op te winden”, zei hij. Hij wreef over zijn jas, alsof hij de krachtterm van Bartram wilde wegvegen. “Daar heb je helemaal geen reden toe.”

“Neem me niet kwalijk”, zei Bartram. “We maken ons alleen maar zorgen om het meisje. Sommige politieagenten zijn zo.”

“We willen alleen maar weten of ze nog ... ander letsel heeft opgelopen dan ... het gewone ... of de alcohol gevaarlijker was dan alcohol normaal gesproken is”, zei Morelius.

De arts keek hen met een twijfelende blik aan, alsof hij dacht dat ze hem voor de gek hielden.

“Op dit moment lijkt alles normaal”, zei hij. “Maar we laten hier niets aan het toeval over. Is haar familie trouwens ingelicht?”

“Ja”, zei Morelius. “Haar moeder kan elk moment hier zijn.”

“Ja ... in dat geval”, zei de arts terwijl hij aanstalten maakte om te vertrekken.

“Dank u wel, dokter”, zei Bartram.

Ze zagen de arts door de klapdeuren verdwijnen.

“Arrogante klootzak”, zei Bartram.

“Dat vindt hij jou waarschijnlijk ook.”

Bartram mompelde iets onverstaanbaars en keek naar zijn collega. Het was iets na elven en het gezicht van Morelius was gevlekt door het felle licht in de wachtkamer.

“Het is dus de dochter van de dominee. Weet je het zeker? Hanne Østergaard? Die onze gepijnigde zielen heelt?”

“Daar hoeft je niet zo ironisch over te doen.” Morelius had de porte-

feuille van het meisje in zijn hand. Hij had haar identiteitsbewijs gezien. “Maria Östergaard. Een straat in Örtgryte. Onze politiedominee heet Hanne Östergaard, woont in Örtgryte en heeft een dochter die Maria heet.”

“Hoe weet je dat eigenlijk?”

“Maakt dat wat uit?”

“Nee, nee.”

“Ik weet het trouwens niet zeker.” Een vrouw kwam door de klapdeuren binnenrennen. “Nu weet ik het zeker”, zei Morelius en hij liep naar Hanne Östergaard toe.

“Waar is Maria?” vroeg ze. “Waar is ze, Simon?”

“Nog steeds in de behandelkamer of hoe het ook mag heten”, zei Morelius. “Maar alles lijkt goed te zijn.”

“Goed? Alles lijkt goed te zijn?” Hanne Östergaard zag eruit alsof ze zou gaan lachen. “Kan iemand me misschien vertellen waar ik heen moet?”

Iemand van het personeel was door de klapdeuren binnengekomen en de agenten zagen Hanne Östergaard half hollend naar de behandelafdeling gaan.

De jongen die op de achtergrond heen en weer had gelopen volgde haar. Hij keek een keer om en verdween in de richting van de hal.

“Verdomme, ja, zeg”, zei Bartram. “En ze wist je naam.”

Morelius antwoordde niet.

“Zelfs dominees ontkomen er niet aan”, zei Bartram.

“Waarom?”

“Aan schokkende belevenissen waar hun dierbaren bij betrokken zijn. Maar jij hebt toch geen kinderen?”

“Nee. Maar dit lijkt ... goed af te lopen.”

“Dankzij ons.”

“Ach. Een kind dat te veel drinkt en moet overgeven. Waarschijnlijk was ze na een poosje vanzelf bijgekomen en hadden de anderen haar wel naar huis gebracht. *Happens all the time*. Is het jou nooit overkomen?”

“Mij? Niet dat ik me kan herinneren.”

“Dat zegt misschien niets.”

“Zullen we gaan?” zei Bartram.

Ze reden naar het centrum, langs Chalmers en het Vasa-ziekenhuis. Het was harder gaan regenen. De straatlantaarns leken nu zwakker, als omhuld door de nacht. Bartram stopte voor rood. Twee vrouwen staken de straat over, maar geen van beiden draaide zich om naar de

surveillancewagen om te glimlachen. Morelius draaide aan de knop van de radio. Ze luisterden naar de weinige oproepen. Een verwarde bejaarde die een paar uur zoek was geweest in Änggård, was weer terecht. Een felle discussie in een flat in Kortedala was afgelopen toen de collega's daar aankwamen. Een dronkelap die bij het Brunnsspark tegen een stilstaande tram had geleund, was gevallen toen de tram begon te rijden. Valt dat onder de categorie verkeersongelukken, vroeg Bartram zich af.

Morelius dacht aan Hanne Östergaard en het gesprek dat hij twee weken geleden met haar had gehad. Greger had verder niets gevraagd en daar was hij blij om.

Erik Winter deed het licht in zijn kamer uit en vertrok. Het was opgehouden met regenen. Hij fietste via Heden naar huis en week in de Vasagatan uit voor iemand die niet oplette. Er spatte water op zijn broek, misschien ook andere viezigheid. Het was te donker om het te kunnen zien. Hij was van plan geweest langs de Saluhall te gaan, maar liet dat plan varen. Zijn mobiele telefoon begon te piepen. Hij stopte en pakte de telefoon uit de binnenzak van zijn regenjas.

“Ik weet niet wat ik met de bank moet doen”, zei Angela toen hij antwoordde. “Ik heb heel dringend advies nodig.”

“Je bent toch niet aan het tillen?!”

“Nee, nee.”

“Als je geen beslissing kunt nemen, moeten we de bank maar meenemen. Ik heb plaats genoeg.”

“Maar waar moet die dan staan?”

“Kan dit niet tot vanavond wachten?”

“Ik wilde me zo goed mogelijk voorbereiden.”

“Hm.”

“Het is een belangrijke beslissing.”

“Ik weet het.”

“Heb je er echt goed over nagedacht? Misschien moeten we toch een huis ko...”

“Lieve Angela ...”

“Ja, ik weet het, ik weet het. Maar het voelt allemaal zo verwarrend.”

Dat is misschien wel het goede woord, dacht Winter terwijl hij een paar waterdruppels van zijn ene schouder veegde. Verwarrend. Voor de eerste keer in zijn volwassen leven zou hij met een ander mens gaan samenwonen. Na jarenlang een lat-relatie te hebben gehad, zouden hij en Angela gaan samenwonen. Hij had het gevoel dat zij degene was die de besluiten nam. Nee. Dat was oneerlijk tegenover haar. Hij moest ook zijn verantwoordelijkheid nemen.

Er waren geen alternatieven geweest. Of ze zouden gaan samenwonen of ... het zou voorbij zijn. Maar dat stadium waren ze inmiddels gepasseerd. En hij durfde het niet uit te maken. De eenzaamheid zou te groot worden, toch? Die zou nog erger worden. Alleen het nieuwe millennium in. Oudejaarsavond: een cd in de cd-speler en een glas. Dat zou alles zijn. Een door vuurwerk verlichte lamlendigheid.

Over nog maar net drie maanden zou het jaar 2000 aanbreken, zou hij veertig zijn en niet langer de jongste hoofdinspecteur van de Zweedse recherche.

Het was nacht in het appartement, er brandde geen licht meer. Een vloerlamp had een etmaal gebrand, maar het peertje was stukgegaan. Toen het licht werd, sijpelde de herfst door de jaloezieën naar binnen en een omlaag getrokken rolgordijn liet vlekken van licht door.

De koelkast bromde. Er stonden wijnglazen op de keukentafel en een lege wijnfles. Op de plank naast het fornuis stond een langwerpige schaal met een paar uitgedroogde slierten tagliatelle. Een pan met een restje paddestoelensaus stond ernaast. De saus was zwart geworden. Op een snijplank droogden drie schijven tomaat langzaam in het hout in.

In de vaatwasser stonden drie borden naast een paar kleinere borden en glazen, bestek, nog een pan.

De waterkraan druppelde regelmatig, een kapot leertje. Het geluid was dag en nacht in de hele woning te horen, maar het stel dat op de bank in de woonkamer zat, hoorde niets.

Om hen heen lagen kleren in een cirkel, maar ook in een lijn van de keuken door de hal naar de woonkamer: de sokken van een man, een lange broek, een rok, een panty, een trui van dunne stof. Om de bank lagen een bloes, een slipje, een overhemd, een onderbroek. Door het raam kwamen de geluiden van de nacht. Trams. Een paar auto's. Een plotselinge wind. Gelach van mensen die een restaurant verlieten.

De vrouw en de man waren naakt. Ze hielden elkaars hand vast. Ze waren naar elkaar toe gekeerd. Er was iets vreemds met hun hoofd.

Was het zo? Moest het zo zijn? Was dat het beeld? Hij probeerde het zich voor te stellen, het voor zich te zien:

Hij stond in de keuken. Hij liep door de hal. De kleren lagen op de grond. Hij hield zijn hand voor zijn ogen toen hij de bank naderde. Hij keek. De bank was leeg. Hij keek weer en daar zaten ze, naar elkaar toe gekeerd. Haar gezicht was zo welbekend.

Hun hoofd. Hun hóófd.

Hij wreef stevig in zijn ogen. Hij hoorde nu geluiden van de straat en

deed het portier van de auto open. Hij voelde de regen in zijn gezicht, toen hij uit de auto stapte en op de straat voor het flatgebouw stond.

Hij wenste zich terug in de tijd. De mensen die op straat bewogen, wisten het niet, niets. Niets. Ze wisten niet dat ze in het paradijs leefden.

OKTOBER

Winter stond in de hal zonder het licht aan te doen. Angela zou over een uur komen, vermoedelijk eerder.

Hoe lang woonde hij hier al? Tien jaar? Was het tien jaar? Iets in die richting. Hoeveel mensen had hij in die jaren in zijn woning binnengelaten? Hij wilde er niet aan denken. Hij kon zijn handen voor zich uitsteken en het op zijn vingers natellen en dat zou waarschijnlijk genoeg zijn.

Hij liep door de woning die verlicht werd door de stadslichten buiten. Een van de laatste wandelingen in aangename eenzaamheid. Hij glimlachte. Binnenkort zou hij in de hal door ondergoed moeten waden. Een kous over de armleuning van de bank. Hij kende Angela. Je hebt een beetje wanorde in je leven nodig, had ze gezegd. Jij komt met chaos, had hij gezegd. Eindelijk, had ze geantwoord.

Hij zou zijn scheergerei op de plank in de badkamer moeten verplaatsen. Misschien naar een klein hoekje naast alle geheimzinnige potjes en flesjes die zij daar neer zou zetten.

Wat als ze uiteindelijk nee had gezegd, had hij nog niet zo lang geleden gedacht. Wat als ze er gewoon genoeg van had gekregen?

De trams kwamen en gingen beneden op het Vasaplein. De muur tegenover de grote ramen in de woonkamer lichtte wit op in het schijnsel van de avond. Een eindje verderop brandde een rood lampje van de cd-installatie. Winter liep erheen en pakte de Springsteen-box die zijn vriend in Londen, hoofdinspecteur bij de recherche, Steve Macdonald, vorige herfst voor veel geld had opgestuurd. Dat had hij gedaan opdat hij, Winter, zou beseffen hoeveel de porto had gekost en zo serieus mogelijk naar de muziek zou luisteren. Winter hield van jazz en Steve Macdonald accepteerde dat, maar hij had het in zijn hoofd gezet Winter een opleiding te geven in alles wat hij gedurende zijn beschermde jeugd samen met John Coltrane was misgelopen.

Het eigenaardige was dat hij nog meer naar jazz was gaan luisteren nu hij ook naar rock luisterde, en hij hoorde nieuwe nuances bij Coltrane, een nieuwe zwartheid. Tot zijn verbazing had hij ook ontdekt dat er in de eenvoudige rock dingen waren die hij mooi vond. Misschien was dat het wel. De eenvoud.

Wanneer je ouder wordt, streef je eenvoud na. Ik word ouder. Binnenkort word ik veertig. Ik ben misschien geen eenvoudig mens, maar ik kan het leren, nog steeds. Of misschien ben ik wel altijd een

eenvoudige ziel geweest. Angela heeft het gezien. Daarom heeft ze mij uit tienduizend anderen gekozen.

Hij stopte de vierde schijf uit de box in de cd-speler en selecteerde het tiende nummer, zijn favoriete nummer de afgelopen maand, in elk geval sinds het besluit was genomen. Het besluit. *I'm happy with you in my arms, I'm happy with you in my heart, happy when I taste your kiss, I'm happy in love like this.* Het kleine leven. Angela had het begrepen. Misschien zou hij het geluk vinden.

De ballade zong door de kamer terwijl hij zich uitkleedde, *happy baby, come the dark.* Hij dacht plotseling nergens meer aan, toen hij onder de douche ging staan. Hij hoorde de muziek door het water, maar ook de deurbel en het gestommel toen Angela de deur met haar eigen sleutel opende.

Lars Bergenhem reed over de Älvsborgsbrug. De auto schudde in de wind. Hij was vrij en in de tunnel vroeg hij zich af wat hij daar verdomme deed. In de tunnel. In de auto. Hij kon thuis zijn en naar zijn tweejarige dochter zitten kijken terwijl ze lag te slapen. Dat had hij eerder ook gedaan. Ada sliep en hij keek. Hij kon naar Martina kijken als ze na Ada's avondeten de keuken schrobde. Hij kon zelf gaan schrobben.

Het was begonnen zoals het altijd begon. Een woord dat ze geen van beiden begrepen. Toen Ada sliep, was het zo stil geworden dat hij geen puf had gehad om te proberen de woorden terug te vinden die het allemaal nog erger maakten. Hij was rechercheur, maar hier liep hij op stuk. Hij was een detective, maar hij was geen *detective of love*. Kwam dat in een liedje voor? *Detective of love?* Elvis Costello? *Watching the detectives.* Hou de detectives in de gaten.

Hij keerde ter hoogte van het Frölundaplein en reed naar het noorden, terug. Een rit die hij wel eerder had gemaakt, maar dat was lang geleden.

Alles was goed geweest. De onrust in hem was zo lang weg geweest. Was die teruggekomen? Lag het aan hem? Lag het aan hem of lag het aan Martina? Die woorden waar ze niets van wilden weten. Waar kwamen ze vandaan? Het was als zijn hoofdpijn.

Het rijtjeshuis zag er gezellig uit toen hij uit de auto stapte. Gezellig. Er brandden meer lampen dan nodig was.

Martina zat met een kop thee in de keuken. Ze had gehuild en hij voelde zich schuldig. Hij moest iets zeggen.

“Slaapt Ada?”

“Ja.”

“Mooi.”

“Wat?”

“Dat ze slaapt. Ada.”

“Waar heb je het over? Jij gaat gewoon weg en doet alsof er niets is gebeurd.”

“Is er dan wat gebeurd? Wat is er eigenlijk gebeurd?”

“En dat vraag jij?”

“Ben ik begonnen?”

Ze gaf geen antwoord. Ze zat met haar hoofd naar beneden, maar hij wist dat ze weer huilde. Hij kon uit twee dingen kiezen. Ofwel iets verstandigs zeggen, ofwel opstaan, naar de auto gaan en weer over de brug wegrijden.

“Martina ...”

Ze hief haar hoofd op en keek hem aan.

“We zijn allebei moe”, zei hij.

“Moe? Is dat het? We moeten toch fit en vrolijk zijn en aan Kerstmis denken. Ada is begonnen te ...” Ze liet haar hoofd weer naar het tafelblad zakken.

Hij zocht naar woorden. De klok aan de muur tikte luider dan voorheen.

“Moet het zo zijn tot ik weer ga werken?” zei hij.

Ze mompelde iets wat hij niet kon verstaan.

“Wat zei je?”

“Het gaat er niet alleen om hoe het zal zijn tot jij weer gaat werken”, zei ze. “Moet het stil en rustig zijn zodat jij genoeg energie hebt om onderzoeker te zijn?”

“Je weet wat ik bedoel.”

“Straks weet ik helemaal niets meer.”

Hij stond op en ging naar Ada's kamer en keek naar het meisje dat met haar duim in de mond lag te slapen. Ze maakte geen enkel geluid. Hij boog zich naar haar gezicht en luisterde of ze ademde en hoorde een zwak gepiep, toen ze lucht door haar neus haalde.

*

Ze hadden de boze woorden zo goed als het ging laten wegzakken. Hij dronk koffie in de woonkamer en Martina kwam uit de keuken.

“Winter gaat samenwonen met Angela”, zei hij.

“Waarom noem je hem Winter terwijl hij Erik heet? Mensen hebben het toch ook niet over ons als Bergenhem en Martina?”

“Nee, natuurlijk niet ... maar je zegt toch meestal de achternaam. Wij doen dat in elk geval wel.”

“Dan wordt het niet zo persoonlijk, bedoel je dat? Is dat makkelijker? Is dat het?”

“Ik ... ik weet het eigenlijk niet.”

Martina had Angela bijna twee jaar geleden voor het eerst ontmoet, toen Ada geboren zou worden. Het was een dramatische situatie geweest. Lars Bergenheim was gewond en verdwenen en Winter had Angela gevraagd mee te gaan in de ambulance voor de bevalling, terwijl hij naar zijn collega zocht.

“Ik hoop dat het goed gaat”, zei ze terwijl hij in gedachten verzonken was. “Ik denk wel dat het goed zal gaan.”

“Hè?”

“De verhuizing. Het samenwonen. Erik en Angela. Dat het goed zal gaan.”

“Ja.”

“Waar gaan ze wonen?”

“Dat heb ik niet eens gevraagd. Maar ik ... ja, zijn woning is het meest logische. Die is groter dan de hare.”

“Hoe weet je dat?”

Hij keek haar aan. Ze glimlachte nu. Het was een goede vraag.

“Ik weet het eerlijk gezegd niet”, zei hij. “Het is raar. Ik nam het gewoon aan.”

“Misschien kopen ze wel een huis.”

“Ik kan me Winter niet in een huis voorstellen.”

“Waarom niet?”

“Tja ... hij hoort op de een of andere manier bij de stad. Hoge flatgebouwen, pleinen, taxi's.”

“Volgens mij niet. Hij gaat een oud huis in Långedrag kopen dat hij met zijn gezin gaat vullen.”

“Dat klinkt als een utopie.”

“Binnenkort is het 2000”, zei ze. “Alles is mogelijk.”

Niet echt alles, dacht hij. Niet alles mag gebeuren. Waarom kan niet alles zijn zoals het nu is, op dit moment.

“Misschien geven ze wel een *housewarming party*”, zei ze. “Wanneer is het zover?”

“Is wat zover?”

“Wanneer gaan ze samenwonen, waar ze ook maar gaan wonen?”

“Voor Kerstmis, denk ik.”

“Dat is leuk. Het maakt me blij.”

Angela kwam voor achten. Het was wederom avond. Haar haar zat los en veranderde van kleur in het licht van het trappenhuis dat door de open deur naar binnen viel. Misschien had ze een nieuwe uitdrukking in haar ogen, iets wat hij niet eerder had gezien: een vertrouwen dat er ondanks alles een toekomst voor hen was. Maar er was ook iets anders. Dat andere. Het toonde zich als een soort ander licht in haar ogen, alsof de sterke lampen in het trappenhuis haar achterhoofd verlichtten en haar ogen een bijzondere glans gaven.

Ze deed haar schoenen uit en er spatte vies water op het parket. Winter keek toe, maar zei niets. Angela volgde zijn blik. Ze tilde haar handen boven haar hoofd.

“Het zal niet weer gebeuren”, zei ze.

“Wat?”

“Ik zag je blik.”

“En?”

“Op dat moment vroeg je je af hoe dit in vredesnaam allemaal zal gaan. Wat gaat er met mijn vloer gebeuren als ze bij me is ingetrokken?”

“Ach.”

“Dat soort dingen moet je even verwerken”, zei ze.

“Dan moet ik zeker met modderige laarzen naar jouw flat gaan en daar rondlopen en op de bank en de fauteuils klimmen. Om het af te leren, zeg maar.”

“Dat zei ik toch. Verwerk het.”

Hij pakte haar hand en ze liepen naar de keuken. Het rook er naar koffie en vers warm brood. Op de tafel stond een kuipje boter, kaas uit Västerbotten, radijsjes, grove leverpastei, augurken.

“Hier gaat iets gevierd worden”, zei ze.

“Rustiek en eenvoudig. En toch elegant.”

“Bedoel je de leverpastei?”

“Die staat voor het rustieke. Hier komt de elegantie”, zei Winter en hij liep naar het aanrecht en haalde een glazen schaal.

“Wat is dit?” vroeg ze terwijl ze naar de tafel liep. “O. Ingemaakte haring. Wanneer heb je dat gedaan? Want je hebt het toch zelf gemaakt? Met gekookte marinade?”

“Beledig me niet.”

“Wanneer heb je daar tijd voor gehad?”

“Gisternacht. Iets voor tweeën. En nu is het perfect.”

“Nu is het perfect”, herhaalde ze. “Alleen de brandewijn ontbreekt, maar die nemen we niet, toch?”

“Jij niet”, zei hij. “Ik zou een borrel kunnen nemen, maar ik ben solidair. In elk geval vanavond.”

“Het is vrij gewoon dat mannen in een dergelijke situatie solidair zijn met hun vrouw.”

“Is dat zo?”

“Sommige mannen worden zelfs zwaarder.”

“Daar hoeft je bij mij niet op te rekenen.”

Morelius voelde zich stijf. Hij had de stijfheid van huis meegenomen en was die niet helemaal kwijtgeraakt tijdens de sporttraining waarmee hij zijn avonddienst inleidde.

Na afloop had hij op de bank voor de kast gezeten en zijn nek gemasseed en naar de foto's van blote vrouwen gekeken, die aan de binnenkant van Bartrams kastdeur waren opgehangen. Het waren vrij onschuldige foto's, ze leken wel afkomstig uit een oude *Cocktail* uit de jaren zestig. Niets voor deze tijd. Bartram bleef in het verleden hangen. Soms beweerde hij dat de foto's zijn vrouw voorstelden, maar hij had geen vrouw.

Het was de laatste week van het zeswekelijkse rooster. Dat betekende voor deze vrijdag een avond extra en nog twee avonden in het weekend die als een dreiging in het donker lagen te wachten. Het was salarisweekend. Hij wist dat sommige mensen daarbuiten al begonnen waren hun rijkdom te vieren. Het was even na achten en het politiebureau was gesloten.

“Heb je last van je nek?” vroeg Bartram die met zijn dienstwapen bezig was, het mechaniek met geroutineerde bewegingen controleerde. Zijn Sigsauer 225 had nog een originele houten kolf. Bartram kon over het verlies van de Walther als dienstbescherming praten, maar nu deed hij dat niet. Hij was rustig en ernstig, klaar voor de avond en het weekend.

“Alleen een beetje stijf”, zei Morelius.

“Kijk uit voor tocht.”

“Ja.”

“Je moet vanavond maar binnen blijven.”

“Wat?”

“Tocht. Het schijnt vanavond hartstikke tochtig te worden in de stad.”

“Ach. Het zal wel meevallen.”

“Het is salarisweekend, Simon.”

Morelius en Bartram liepen over de Avenyn. Er waren agenten die er de voorkeur aan gaven alleen te lopen en Morelius was zo iemand geweest, maar het afgelopen halfjaar was dat anders geworden. De eenzaamheid betekende niet langer een vrijheid voor hem. Hij was een paar keer bang geworden. Hij had dingen gezien die hem bang maakten.

Een keer had hij de dood gezien in de Gnistängstunnel, waar een jong stel recht tegen de muur was gereden. Hij had in de auto erachter gezeten en alles gezien. Als in een film. Hij had het gezien als een vervloekte film. Het was werkelijk geweest, maar toch ook weer niet. De Mazda voor hem was plotseling naar links gezwenkt en met een gruwelijk geluid van verbrijzeld glas en verwrongen blik tegen de muur geknald. Hij had niet eens dienst gehad, hij had gewoon over de rondweg gereden zoals hij soms deed als hij geen dienst had. Hij had meteen geremd en was uit zijn auto gesprongen en naar het wrak gerend waar het meisje hing met ... met ... en hij was daar vreselijk misselijk geworden, vlak voor haar, als een gewone ... een gewone ... en daarna had hij gebeld, maar toen hij het nummer intoetste, hoorde hij de sirenes van zijn collega's en een ambulance al.

Hij dacht daar nu aan, terwijl ze het Parkhotel voor de tweede keer passeerden. Achter de ramen glinsterden de mooie mensen, in de bar, in het restaurant. Vrouwen. Bartram draaide zijn hoofd naar links.

“Pas maar op dat je geen last van je nek krijgt.”

“Ha, ha.”

“Misschien is het dat wel waard.”

“Je moet het compenseren door de andere kant op te kijken.”

Morelius keek naar de andere kant, over de Avenyn. Een groepje jongeren kwam vanaf het Götaplein aangelopen. Een van de vijftig groepjes die op vrijdagavond naar het centrum trokken. De Avenyn werd een merkwaardige mengeling van elegantie van middelbare leeftijd, wanhopige crises van dertigjarigen, wanhopige crises van vijftienjarigen.

De meest dronken mensen zochten contact met elkaar, provoceeden. De klikjes stuurden de kleinste naar voren, wachtten, vielen aan.

Bartram keek ook naar rechts.

“Haar herken ik.”

“Wat?”

“Dat blonde meisje daarginds, in de groep. Het dichtst bij ons.”

“Ja.”

“De dochter van de dominee.”

“Ja. Maria Östergaard.”

“Ze is weer snel opgeknapt.”

“Het is alweer een week geleden. Ik zei toen al dat het niet zo’n vaart liep.”

“Maar ze is toch in de stad. Wat vindt onze dominee daarvan?”

“Je kunt het haar zelf vragen. Ze komt er net aan.”

Het was waar. Hanne Östergaard kwam snel aangelopen, ze rende bijna, ze stak de Avenyn over bij de schouwburg en de twee agenten zagen haar op de groep jongeren aflopen. Ze pakte het blonde meisje beet dat haar dochter was. Morelius kon hun stemmen horen, maar niet wat ze zeiden.

“Nu ga je mee naar huis!”

“Je bent niet de baas over mij.”

“Ik had je gevraagd vanavond thuis te blijven.”

“Jij wilt dat ik de hele tijd thuis zit.” Ze trok aan haar arm. “Laat me los!” Ze keek naar de groep die om hen heen stond.

“Ik wil alleen maar dat je vanavond mee naar huis gaat”, zei Hanne Östergaard. Ze had de mouw van het jack van haar dochter losgelaten. “Ik word hier zo wanhopig van. Stel dat het nog een keer geb... dat het nog een keer gebeurt.”

“Er gebeurt helemaal niets”, zei het meisje. “Ik heb niet eens een pilsje gedronken.” Ze blies in het gezicht van haar moeder. “Ruik ik soms naar bier?”

Hanne Östergaard was gaan huilen. “Lieve Maria, ik wil alleen maar dat je mee naar huis gaat. Ik ben zo ... zo vreselijk ongerust.”

“Je hoeft je helemaal nergens zorgen om te maken, mama. Ik ben met mijn vrienden. Ik ben om één uur thuis, zoals ik had gezegd.”

Hanne Östergaard keek naar het meisje, naar de groep, en vervolgens naar de overkant van de straat, naar de twee agenten. Ze maakte een beweging, alsof ze naar hen toe wilde rennen om te eisen dat ze het meisje oppakten en haar naar het huis in Örtgryte brachten.

Laat haar niet hierheen komen, dacht Morelius. Maar als het erger wordt, moeten we er maar op af gaan. Hij hoorde de schreeuw. “Néé!” Hij zag hoe het meisje zich abrupt omdraaide en de boulevard af rende. De groep aarzelde. Een jongen rende haar plotseling achterna. Hij leek op de jongen die bij de Eerste Hulp had staan wachten, langs de muren heen en weer had gelopen. De groep ging uiteen, leek over het brede trottoir te worden weggetrokken, weg van de vrouw die alleen achterbleef.

“Denk je er vaak aan hoe het zal zijn om vader te worden?”

Het was een overrompelende vraag. Zoals wanneer hij een verdachte ondervroeg. Overrompelend. Geen tijd om na te denken.

“Natuurlijk”, zei hij.

“Je liegt.”

“Waarom zou ik liegen? Het wordt de belangrijkste gebeurtenis in mijn leven, samen met mijn eigen geboorte.” Hij keek haar aan. Haar haar was naar achteren gestreken. Een lichte ronding op haar buik. “En toen ik jou ontmoette, lieverd.”

“Dat was een goed antwoord. Maar volgens mij maak jij je al zorgen over alles wat er fout kan gaan.”

“Je hebt het mis, Angela. Ik ben een optimist, zoals je weet.”

Ze barstte in lachen uit.

“In dit geval ben ik dat echt”, zei hij.

“Volgens mij denk je er al over na hoe het zal zijn als ... als ons kind een tiener is en met een groep over de Avenyn zwalkt.”

“Hou op.”

“Is het niet zo? Natuurlijk is het zo.”

“Er is dan helemaal geen Avenyn meer.”

“Geen paradedstraat meer in de stad? Is dat de optimist die nu spreekt?”

Winters mobiele telefoon op het nachtkastje begon te rinkelen. Het was drie minuten over twaalf. De paar mensen die het nummer van zijn mobiele telefoon hadden, belden als ze dienst hadden, afgezien van Angela, maar zij lag hier naast hem, naakt, nog steeds zacht en rood, met drie kleine zweetdruppels op de haargrens.

En afgezien van zijn moeder. Het is een moord of het is ma, dacht Winter zonder te glimlachen. Hij bewoog zich naar de andere kant van het bed en nam op.

“Erik! Goddank dat je er bent.” Zijn moeder was buiten adem, alsof ze twee of drie heuvels in Nueva Andalucía op had gerend. Winter hoorde de lijn van de Costa del Sol kraken.

“Wat is er, mam?”

“Het is pap, alweer. Deze keer is het ernstig, Erik.”

Winter dacht aan de vorige keer, vorig jaar. Toen was zijn vader in het ziekenhuis in Marbella opgenomen omdat ze dachten dat hij een hartinfarct had, maar het was een ontsteking van de hartspier geweest. Winter had overwogen erheen te gaan, maar dat was niet nodig geweest.

Hij had zijn vader niet meer gezien sinds zijn ouders Zweden min of meer waren ontvlucht met hun geld, en vorig jaar had hij niet willen gaan. Dat wilde hij nu ook niet als het niet echt nodig was.

“Is het weer de hartspier?”

“O, Erik. Hij heeft een hartaanval gehad. Een paar uur geleden. Ik bel

vanuit het ziekenhuis. Hij ligt op de intensive care, Erik. Erik? Hoor je me?"

"Ik ben hier, mam."

"Hij gaat dood, Erik."

Winter deed zijn ogen dicht, probeerde rustig adem te halen. Kalm. Kalm.

"Is hij bij bewustzijn?"

"Wat ... nee, hij is buiten bewustzijn. Ze hebben net geopereerd."

"Hebben ze hem geopereerd?"

"Dat zeg ik toch. Het was een lange operatie. Ze hebben de vaten schoongemaakt, geloof ik."

Angela had het laken over haar borsten getrokken en was rechtop in bed gaan zitten. Ze keek hem met een ernstig gezicht aan. Ze begreep het.

"Heb je Lotta gesproken?" vroeg hij. Zijn zus was arts. Zij kon een beetje Spaans. Angela was ook arts, maar zij kon geen Spaans. Zijn moeder kon een beetje Spaans, maar hij was er niet zeker van of ze begreep wat ze tegen haar zeiden. Ze was het best in wijn- en dranksoorten. Zelfs als de arts Engels sprak, zou ze waarschijnlijk te opgewonden zijn om te luisteren. Zelfs als de arts Zweeds sprak.

"Ik heb jou het eerst gebeld, Erik."

"Hebben de artsen iets gezegd?"

"Alleen dat hij nog steeds onder narcose is." Ze hilde in zijn oor. "Stel dat hij niet meer wakker wordt, Erik."

Winter deed zijn ogen dicht, zag zichzelf in de auto op weg naar Landvetter, in een vliegtuigstoel. Een blauwe lucht boven de wolken. Hij keek naar zijn hand. Die trilde. Dit zijn misschien de laatste uren, dacht hij.

"Ik neem het eerste vliegtuig."

"Is er wel ... plaats? Het is bijna altijd vol in ... in deze tijd van het jaar."

"Ik regel wel iets."

Angela keek hem aan. Ze had alles gehoord. Hij zou iets regelen. Hij zou om zeven uur, of wanneer het maar ging, in dat vliegtuig zitten. Een andere passagier zou leunend op zijn golfclubs op het volgende vliegtuig moeten wachten voor hij zijn handicap aan de zonnekust kon gaan verbeteren.